

Sygn. akt II Ka 209/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Wojciechowski

Sędziowie: SO Marta Krajewska - Drozd (spr.)

SR del. Wioletta Zawora

Protokolant: protokolant Jagoda Stępień

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Rzeszowie - Mariusza Kowala

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 czerwca 2013 r.

sprawy oskarżonego R. K. o przestępstwo z art. 233 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie

z dnia 28 stycznia 2013 r., sygnatura akt II K 896/11

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę **przekazuje** Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt II Ka 209/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 28 stycznia 2013 r., sygn. akt II K 896/11 po rozpoznaniu sprawy R. K. oskarżonego o to, że:

- w dniu 21 grudnia 2010 r. w R. będąc uprzedzonym o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, podczas przesłuchania w charakterze świadka w sprawie NB. 1.55. (...) Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta R. złożył fałszywe zeznania poprzez podanie, że nadzorował prace remontowe w obiekcie zlokalizowanym na działce nr (...) obr. 211 w R. przy ul (...) w tym wykonanie schodów wewnętrznych w miejscu, gdzie był ślad po wyciętych belkach, podczas gdy w/w obiekt został na nowo wybudowany przez inwestora K. K. – tj. o popełnienie czynu z art. 233 § 1 kk, uznał oskarżonego za winnego tego, że:

- w dniu 21 grudnia 2010 r. w R. będąc uprzedzonym o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, podczas przesłuchania w charakterze świadka w sprawie NB. 1.55. (...) Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta R. złożył fałszywe zeznania poprzez podanie, że nadzorując prace remontowe w obiekcie zlokalizowanym na działce nr (...) obr. 211 w R. przy ul (...) w tym wykonanie schodów wewnętrznych, w obiekcie tym był ślad po wyciętych belkach po wspornikach z poprzednich schodów, że kubatura tego obiektu w stosunku do obiektu istniejącego w tym miejscu wcześniej nie uległa zmianie, podczas gdy wyżej wymieniony obiekt został rozebrany i zbudowany na nowo jako budynek wyższy, o innym kształcie dachu przez inwestora K. K. – tj. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 233 § 1 kk.

Za tak przypisany czyn Sąd skazał oskarżonego na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie – na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt. 1 kk - warunkowo zawiesił na okres próby lat 2. Ponadto, na podstawie art. 71 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego R. K. karę 100 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości stawki dziennej w kwocie 10 zł.

Sąd zasądził też od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w części oraz opłaty.

Tym samym wyrokiem Sąd Rejonowy w Rzeszowie uniewinnił K. K. od zarzutu tego, że:

- w dniu 3 września 2009 r. i 14 września 2010 r. w R. będąc uprzedzonym o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, podczas przesłuchania w charakterze świadka w sprawie NB. 1.55. (...) Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta R. złożył fałszywe zeznania poprzez podanie, że prowadził prace remontowe w starym obiekcie zlokalizowanym na działce nr (...) obr. 211 w R. przy ul. (...), podczas gdy w/w obiekt został na nowo przez niego wybudowany – tj. popełnienia czynu z art. 233 § 1 kk.

Wyrok w tej części stał się prawomocny.

Wyrok w części dotyczącej oskarżonego R. K. zaskarżony został wniesioną przez niego apelacją.

Oskarżony zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku polegający na uznaniu, że złożył on fałszywe zeznania a pominięciu faktu, że funkcję kierownika budowy objął on w listopadzie 2008 r. i nadzorował prace wykończeniowe a budynek już stał, miał dach i był otynkowany. Tym samym nie można mu czynić zarzutu co do jego wiedzy, jeżeli chodzi o stan budynku przed rozbiórką czy też generalnym remontem.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie go, ewentualnie o uchylenie w tej części zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja jest zasadna w zakresie, w jakim skarżący postuluje uchylenie wyroku w dotyczącej go części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Na wstępie należy zauważyć, że Sąd I instancji zmienił opis czynu zarzucanego R. K. aktem oskarżenia w ten sposób, iż przypisał mu także zeznanie nieprawdy poprzez podanie, że: „kubatura tego obiektu w stosunku do obiektu istniejącego w tym miejscu wcześniej nie uległa zmianie”, podczas gdy podobne sformułowanie nie zostało przez oskarżonego wypowiedziane, o czym w sposób oczywisty świadczy treść protokołu przesłuchania go w charakterze świadka – k. 13. R. K. bowiem wówczas, odnosząc się do kwestii kubatury obiektu, powiedział jedynie: „Gdy rozpoczynałem nadzór nad robotami to kubaturowo był on taki jak obecnie. (...) Kojarzę ten budynek wizualnie z lat wcześniejszych i według mnie jego kubatura nie uległa zmianie.” Należy tutaj jeszcze wskazać na okoliczność, że oskarżony – co zresztą sąd meriti ustalił (k. 2 uzasadnienia) – objął funkcję kierownika budowy w czasie, gdy budynek już stał, miał dach i był otynkowany a R. K. nadzorował jedynie roboty wykończeniowe.

Tak więc brak było podstaw do przypisania oskarżonemu przez Sąd I instancji zachowania polegającego na złożeniu fałszywych zeznań o wskazanej powyżej treści, a że nie jest możliwym uniewinnienie od części przypisanego czynu, co sprawia, iż stanowisko Sądu Okręgowego w tym zakresie nie mogło znaleźć odzwierciedlenia w treści wyroku, okoliczność powyższą winien mieć na uwadze Sąd I instancji w toku ponownego rozpoznania sprawy.

Do rozważenia pozostaje kwestia dotycząca drugiego fragmentu złożonych przez R. K. zeznań, do którego zresztą ograniczony był akt oskarżenia, zawierającego wypowiedź odnoszącą się do ujawnienia w miejscu wykonywania schodów wewnętrznych śladu po wyciętych belkach. Kwestia, której zeznania te dotyczyły jest istotna dla odpowiedzialności R. K. z art. 233 § 1 kk w aspekcie poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń, iż obiekt został

rozebrany i był budowany na nowo. Tym samym oczywistym – zdaniem tego Sądu – jest, iż oskarżony wspomnianych śladów po belkach nie mógł widzieć a jego zeznania w takiej sytuacji nie są zgodne z prawdą.

Zauważyć jednak wypada, że ustalenia sądu meriti odnośnie pierwotnego stanu obiektu mają charakter arbitralnych. Na wstępie trzeba zaakcentować, że oskarżony nie twierdził w ogóle w swoich zeznaniach – jak przyjął sąd meriti - iż nadzorował prace „remontowe”. Takie określenie nie znalazło się w protokole przesłuchania go w charakterze świadka. Poza tym z akt postępowania prowadzonego przez Powiatowego Inspektora Nadzoru B. (które to postępowanie zawieszono zostało do czasu zakończenia niniejszego postępowania karnego) nie wynika w sposób jednoznaczny, by budynek został postawiony na nowo od fundamentów. Takie komunikaty pojawiają się w zeznaniach części osób mieszkających lub pracujących w sąsiedztwie wspomnianego budynku, jednakże nie we wszystkich relacjach i nie stanowią wystarczającej podstawy do dokonywania tak kategorycznych ustaleń, jak uczynił to Sąd I instancji.

W takiej sytuacji, bez przeprowadzenia innych dowodów, brak było podstaw do zakwestionowania zeznań R. K., których treść wskazuje na mającą miejsce przebudowę budynku a nie jego budowę.

Dla porządku przytoczyć należy dokładne brzmienie zeznań złożonych w tym zakresie przez R. K.: „Nadzorowałem: wykonanie schodów wewnętrznych był ślad po wyciętych belkach po spocznikach z poprzednich schodów (...)”. Oskarżony w swoich wyjaśnieniach składanych w toku postępowania przygotowawczego wskazał, że takie same spostrzeżenia poczynić mógł nadzorowany przez niego pracownik, którego nazwiska jednak nie znał, człowiek ten był bowiem zatrudniony przez K. K.. Jednak ani w trakcie postępowania przygotowawczego, ani przed Sądem nie podjęto próby ustalenia i przesłuchania tej osoby na okoliczność najbardziej istotną dla odpowiedzialności R. K. za czyn z art. 233 § 1 kk. Co więcej, nie przesłuchano poprzedniego właściciela budynku, który w tym zakresie posiadał niewątpliwie wiadomości – a więc czy przed zakupem przez K. K. budynku, w budynku tym były schody wewnętrzne, czy też nie.

Nie podjęto też działań w celu uzyskania dokumentacji budowlanej dotyczącej budynku w stanie przez nabyciem go przez K. K. ani dotyczącej prac – remontowych, czy budowlanych prowadzonych w budynku przez tego ostatniego. Nie spróbowano ustalić osób wykonujących te prace lub mających bezpośrednią wiedzę na ich temat i przesłuchać je na okoliczność, czy w budynku, przed rozpoczęciem robót nadzorowanych przez oskarżonego znajdowały się jakieś schody i czy zostały rozebrane.

Zauważyć przy tym należy, że w aktach sprawy znajduje się „Opis do inwentaryzacji budynku gospodarczego-garażowego” opracowany przez architekta, z którego to dokumentu wynika, iż przeprowadzony remont obejmował „wymianę na nowe schodów prowadzących na strych”.

Bez przeprowadzenia takich czynności przypisanie R. K. złożenia fałszywych zeznań w zakresie odnoszącym się do dostrzeżenia przez niego śladów po poprzednich schodach było zdecydowanie przedwczesne.

W takiej więc sytuacji koniecznym było wydanie orzeczenia o charakterze kasatoryjnym odnośnie wyroku dotyczącego oskarżonego R. K.. Wobec prawomocności wyroku w części odnoszącej się do K. K. niewinnionego od zarzucanego mu czynu, ten zakres orzeczenia znalazł się poza zainteresowaniem Sądu Odwoławczego a tym samym nie został objętym jego wyrokiem.

Nie przesądzając ostatecznego rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, w trakcie ponownego rozpoznania sprawy oskarżonego R. K. Sąd I instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe odnośnie zarzucanego oskarżonemu czynu, mając na uwadze wytyczne Sądu Okręgowego. Sąd odbierze od oskarżonego wyjaśnienia, o ile nie skorzysta on z prawa do odmowy ich składania, przesłucha w charakterze świadka K. K., w tym na okoliczność dotyczącą stanu budynku przed rozpoczęciem pracy przez R. K. a także na tą samą okoliczność poprzedniego właściciela budynku ze szczególnym uwzględnieniem kwestii dotyczącej schodów. Rozważy także Sąd zasadność sięgnięcia po dowód z zeznań I. M. – autora opisu do inwentaryzacji, o którym była mowa powyżej, a w którym to dokumencie wspomniano o wymianie schodów. Ustali również Sąd osoby, które wykonywały prace pod nadzorem oskarżonego a także – w razie takiej potrzeby - te, które wykonywały wcześniej inne prace remontowe czy budowlane w obiekcie, którego sprawa dotyczy na okoliczność, czy w budynku tym przez nabyciem go przez K. K. były schody wewnętrzne, jeżeli

tak - gdzie były usytuowane lub czy dostrzegły jakieś ślady, pozostałości po nich. Uzyska ponadto Sąd dokumentację dotyczącą prac remontowych i budowlanych prowadzonych w budynku. Odnośnie dowodów, które nie miały wpływu na uchylenie wyroku będzie Sąd mógł poprzestać na ich ujawnieniu, stosownie do treści art.442 § 2 kpk.

W razie takiej potrzeby, swoje stanowisko uzasadni tak, by ocena materiału dowodowego odpowiadała dyrektywom zawartym w art. 7 kpk. Pisemne uzasadnienie wyroku winno przy tym odpowiadać wymogom określonym w art. 424 § 1kpk.

Orzeczenie Sądu Okręgowego znajduje podstawę w przepisach art. 437 § 2 kpk, art. 449 kpk i art. 456 kpk.